Sweriges Rijkes Ständers Beslvt, Aff them frijwilligen ...

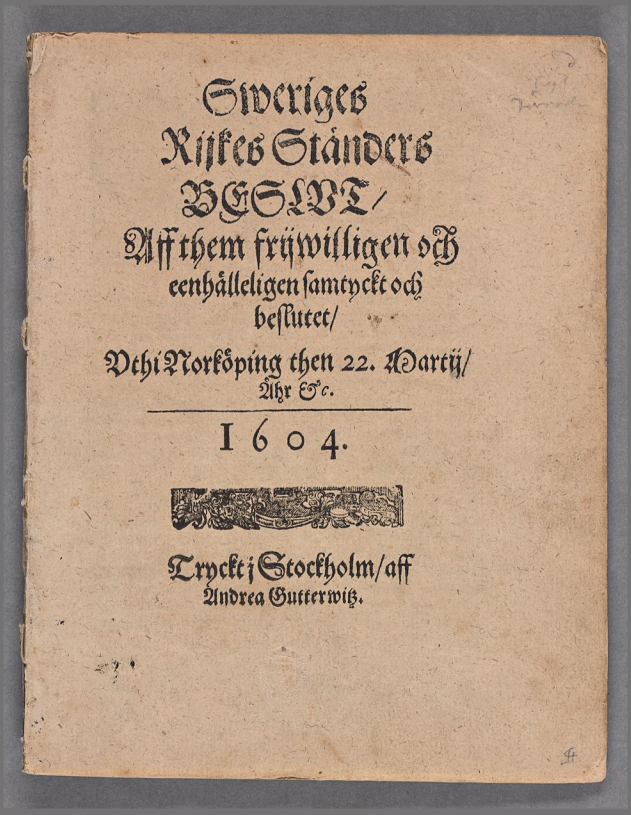

Sweriges
Rijkes Ständers
BESLVT/
Aff them frijwilligen och
eenhälleligen samtyckt och
beslutet/
Vthi Norköping then 22. Martij/
Ähr &c.

1604.

Tryckt j Stockholm/aff
Andrea Gutterwitz.

SOT // Kungl. förordningar / 2. saml.

Tillkomstår 1604
Digitaliserad år 2016

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Sweriges Rijkes Ständers BESLVT/

Aff them frijwilligen och eenhälleligen samtyckt och beslutet/

Vthi Norköping then 22. Martij/ Ahr &c.

1604.

Tryckt j Stockholm/ aff Andrea Gutterwitz.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA

I efterskrifne Sweriges Rijkes Rådh och Ständer/ Greffuer/ Frijherrer/ Biscoper/ Adel/ Presterskap/ Krijgzbefåhl/ Borgerskap och menige Almoge/ som vpå thenne beramede och nu igenom Gudz nådige tilhielp/ wål håldne och öffuerståndne Rijkzdagh här vthi Norköping haffue warit församblede/ både fulmächtige aff alle Landzänder/ såsom och ellies på wåre egne wägne/ Göre witterligit/ och här medh för allom bekänne/ at efter then Stormächtige Högborne Furste och Herre Her CARL/ Sweriges Rijkes vthkorade Konung och Arffurste/ Hertig til Sudermanneland/ Närriche och Wermeland/ wår nådigeste Furste och Herre/ haffuer genom sine öpne Breff och Mandater latit oß vthi alle Landzänder här j Rijket förnimme/ huruledes såsom thetta wårt kåre Fäderneslandh bliffuer på thet illistigeste och fiendtligeste efftertrachtat/ bådhe aff inlenske och vthlänske/ Så at hwar the mänge Stämplinger och Practiker som emoot Rijket och alle thes trogne inbyggere förhänder haffues/ serdeles aff Konungen vthi Påland/ och en hoop Swenske affällinger och Förrädare/ som oß alt ondt tilskynde/ och hwarken eedh/ ord eller ähra achte/ icke bliffue medh tijdigt rådh och alffuarsamme medhel j tijdh förekomne/ då wil ther aff j längden fölie alles wåres (thet Gudh nådeligen affwende) fördärff och vndergångh. Och förthenskull så haffuer H: F: M:

aff oß begäret/ såsom och tilsagdt och förmanet/ at wij skulle til then 6. Februarij/ som nu näst förleden år/ ware tilstädes här vthi Norköping/ och giffue och medhdele H: F: M: wårt rådhsamme betänckiande / vthi the saker som oß kunne förestälte warde. Hwarföre haffue wij såsom hörsamme vndersåter/ emoot wår rätte och laghlige aff Gudhi tilförordnade Öffuerheet / rättet oß effter H: F: M: des wilie och befalning/ och thet så myckit heller/ effter wij haffue förnummit/ at ther på heele Rijkssens / så wäl som wår egen wälfärd / haffuer warit myckit anleget/ och oß til thenne berammede Rijkzdagh förfoget/ och om alle saker som här haffue warit oß föreståltе/ at berådslå och öffuerwäge/ samsat och föreenat/ som här effter följer / och ellies vthi then förnyede Arffföreningh/ som här giord är/ finnes ware förmält.

Först/ Ändoch wår allernädigeste Furste och Herre/ Hertigh Carl/ etc. haffuer til thet högsta / nu såsom tilförende/ beswäret sigh/ at H: F: M: för the många skadelige och farlige Practiker/ som H: F: M: dageligen spör och förnimmer/ både emoot sigh och Rijket förhänder haffues/ aff en hoop orolige och ähreförgätne Menniskior/ som hwarken breff eller segel/ ord eller ähre achte / icke wil eller kan Rijkssens Regering länger föreståt / vthan slagit oß före thenne twenne medhel/ hwadh heller wij wille förlijka oß medh Konungen j Påland/ then wij så offta haffue sagdt oß ifrå / eller och taghe then Högborne Förste och Herre/ Her JAHAN/ Sweriges Rijkes Arffurste/ hans Furstlige M: des kåre Broderson/ til wår Herre och Konung / så wil H: F: M: ware ther medh tilfridz/ och bliffue then vnge Furste Hertigh Jahan bijständigh j Regementet. Så ändoch Gudh weet/ at oß så wäl som H: F: M: intet ringa til hiertat gåår/ at Konung SIGISMVNDVS j Påland / skulle så wijdt haffue larit sigh förföre/ at han skulle

haffue

hafue gifuit orſak/thet wij ſkulle nödgas at ſkilie honom oc hans efterkommande/ifrå then Rätt/ ſom Gudh och Naturen honom vndt och giffuit haffuer/och wåre Förfäder så wäl ſom wij ſielffue then Konunglige familie wälwilligheh och medh beredt moodh opdraget haffue. Men althenſtundh wij dagheligen förnimme aff thet mykne onde ſom han oß vppå alle ſijdor tilſkynder/at hoos honom är ingen bättring til at förmodhe/vthan ther wij ſkole honom igen annamme / då förde wij oß wiſſeligen och alle wåre efterkommande ſå och hele Rijket/vthi itt ewigt fördärff/både til liff och ſiäl/therföre Gudh oß nädeligen beware. Och förthenſkull ſå kunne wij icke/ey heller wele wij någon ſinn kenna honom eller hans Arffuinger för wåre regerende Herrer/vtan opſäya honom/nu ſåſom offte tilförende/all huldſkap/troſkap och manſkap/och wele medh thet förſte / aff Trycket late vthgå / hwadh laghlige och ſkälighe orſaker ſom wij ther til hafft haffue/ at wij oß ſäledes ifrån honom affſagdt och ſkildt haffue/ hwilke oß förhoppes/ at ingen Nation, Folk eller Konungerijke / hwadh nampn the helſt haffue kunne/eller någon perſon/ höghh eller läghh/ſkal kunna ogilla/ vthan faſt mera medhlijdhande medh oß haffua/ och ſigh förvndra/at wij ſå länge haffue kunnet vnder itt ſådant Regemente / vthärda. Och ändoch wij wäl moſte bekenna/at ingen efter Arfslinien är närmere efter Konung Sigiſmundo och hans barn/ til thetta Rijkes Regering/än then högborne Furſte och Herre / Hertigh Jahan: Doch lijkwäl efter H: F: N: ſielff ſin Rätt haffuer frijwilleligen vthi wår närware wederſaket/och ſigh förklaret / at han ingelunde wil/antingen nu eller j framtijden legge ſigh op emoot ther ſom vthi Linköping haffuer warit deſſlutet/ och wij här åter på nytt haffue approberet och gillet/ vthan opdraget wår nädigeſte Furſte och Herre/ Hertig Carl etc. och H: F: N:des manlige liffs Arfuinger ſamme Rättighet/

och begäret at H: F: M: Rijkens Regering opå sigh tage will/effter som the Oration lydde / som H: F: M: then 6. Martij j några Ständers närwaru til then Stormechtige Högborne Furste Hertigh Carl etc. sielff mundtligen hade/Såsom och lofwet och tilsagt/at han wil hålle uthöfwer then Arffförening och thet Beslut som här giordt är/hwilket H: F: M: sielff medh oss underskriffuit hafwer/och ther emoot aldrigh någon tijdh handle/widh sin Arfzrätz förbrytelse/som han til Sweriges Rijke effter samme Arffförening/såsom och til Furstendömme och Arfwegodz haffuer: Theslijkes at han aldrigh wil inlate sigh j några tractater eller handlinger medh Konung Sigismundo j Påland/ och hans barn och effterkommande/ uthan stå them effter ytterste förmögenheet altijdh emoot/ och wår nådigeste Herres Furstinne/barn och effterkommande / emoot honom förswara / och widh then Rättigheet/som them nu aff oss och honom sielff opdragen är/hålle och förswara. Therföre/ såsom och för andre laghelige och skälige orsaker skull/aff hwilke en part uthi Linköpings affskedh finnes upräknede/Så haffue wij icke kunnet H: F: M: Hertigh Johan Rijkens Regering opdrage och opträngie/och thet therföre så myckit meere/ at wij wäl haffue kunnet besinne/at H: F: M: icke hafwer kunnet uthi thenne sine unge åhr sådane last och börde som Rijkens Regering uthi thenne beswärlige tijdhen medh sigh haffuer/ at uthstå och drage / uthan så frampt wåre Fiender skal skee tilbörligh mootstånd/och Rijket komme til roo igen/ då behöfwes ther til näst Gudz nådige tilhielp och bijstånd een mogen och förståndigh Öffuerheet / som kan wette Fiendernes illistige Practiker at förbygge och emootstå / och Rijkens feel och brister bote och bättre. Hwarföre hafue wij ödmiukeligen och flijteligen bedit wår nådigeste/Furste och uthkorade Konung Hertigh Carl/ etc. at han då widh

thenne

thenne mödesamme Regering icke tröttes wille/eller late oß som oskyldige äre åtniuta / hwadh som en hoop ord och ährlöse män hafwe giordt H: F: N: emoot / vthan tage Cronen och fulkommeligit Regemente vppå sigh / och ware så här effter som här til wårt beskydd/tröst och förswar/ vthi thenne onde och farlighe tijdh/ther oß och Rijket så illisteligen och Fiendtlighen vthan all wår förskyllen warder efftertrachtet / Hwilket H: F: N: opå wär eenhällelige och flijtige begären/hafwer loffuet och tilsagdt at göra wele/ och så Regere och förestå / som H: F: N: wil för Gudh och menige Sweriges trogne Inbyggere tryggeligen wara tilswars / Så och så snart then Renunciation är stält och publiceret/och orsakerne gifwe tilkenne/hwarföre wij hafwe skildt oß ifrån Konungen j Påland och hans barn/Så wil H: F: N: late Cröne sigh/ och gifwe oss innan Bartholomei, om tijdhen tilkenne / när samme Cröning skal stå/hwilken wij alle önske måtte skee vthi en lycksaligh stundh/H: F: N: til glädie / och oß och heele Rijket til hielp/tröst och bijståndh. Emoot sadanne H: F: N:des nådige förklaring och lyffte / haffue wij tilsagdt H: F: N: at wij wele bewijse H: F: N: hans F: N:des älskelighe Lijfzarfwinger/ så och then vnge Fursten Hertig Jahan/ effter Arföreningen som här nu giord är/all huldskap/troskap manskap/och wälwillig tienst/och hielpe til/at antingen the som hafwe trachtet eller här effter trachte kunne efter H: F: N:des Hertigh Carls/etc. och hög:te vnge Fursters/ så och Rijksens argeste/ och wele göre thette wårt Beslut om intet / måge tilbörligen warde straffede / så at andre skole hafwe ther en warnagel aff. Men then högborne Furste Hertigh Jahan / hafwe wij sampt medh wår nådigeste Furste Hertigh Carl/ etc. effter hög:te Hertigh Jahans eigne begären/althenstundh H: F: N: icke hafwer welet wedertage thet Furstendömme/som H: F: N:des sa-

lige

lige Herfader hade / för än H: K: M: kom til Regementet / hwilket honom doch är j skönet stält blefuet / tildelt thet Furstendömme / som saligh Hertigh MAGNO war förordnet aff Christeligh och högloflighj åminnelse Konung GVSTAF / och ther medh några flere Lähn och Rättigheeter förbättret / effter som then Donation H: F: M: ther opå giffuen är / vthwijser / ther medh H: F: M: haffuer sigh aldeles benöye latet. Och effter H: F: M: des åhr och ålder icke ännu tilsäger / at H: F: M: kan see sielff på sitt gagn och bäste / såsom thet sigh bör. Therföre haffue wij sampt medh wår nådigeste Furste och Herre Hertigh Carl / etc. och effter H: F: M:des Hertigh Johans eigne begären / förordnet H: F: M: til hielp och bijständh / in til thes H: F: M: kommer til the åhr at han sielff kan stå sitt före / the Edle och Wälbördige / Niels Bielke til Salestadh / Sewed Ribbing til Fästerijdh / Ture Jacobson til Grentzholm och Linder Ribbing til Näs / hwilke skole ware H: F: M: medh rädh och dädh bijständighe / och H: F: M:des gagn och bäste så sökie / fordre och fremie / som the wele och kunne för Gudh alzmächtigh så och för wår nådigeste Furste och Herre Hertigh Carl / sampt Högboene Furste Hertigh Johan / och oß alle tryggeligheh ware til swars / ther opå the en serdeles eedh och försäkringh giorde haffue. Och ther så wore (hwilket Gudh nädeligen affwende) at wår allernädigeste Furste och Herre / Hertigh Carl / etc. medh dödh affginge / för än H: F: M:des Son / then Högborne Furste Herrigh GVSTAF ADOLF til sine Aderton åhr komme / då skal högste Hertigh Johan sampt medh H: F: M:des Furstinne / så och några andre aff infödde Swenske Män / som H: F: M: vthi sitt Testamente ther til förordne kan / hwilke wij hörsamme / vnderdånige / tröstelige / behielpelige och bijständige ware wele / stå Rijkssens Regering före / in til thes högste Hertigh

Gustaff

Gustaff kommer til förbemälte Aderton åhr / och då skal han inträde vthi halfwe Regering / och när han vpfyller Tiugu fyre åhr / skal honom all Konungzligh macht och wälde effter Sweriges beskrefne Lagh opdragen och öfuerantwardet warda / som han såsom en rätt regerende Konung til Sweriges Crone och Regemente böör at hafwe. Och hwadh som i medler tijdh kan aff the vnge Furster för än the Tiugu fyre åhr vpfylt hafwe / begäres eller medh theres F: N. der tracteres och handles / antingen aff en eller annan / thet skal alt ware kraftlöst och ogilt. Wij hafwe och samtyckt och beiaket / at effter wår nådigeste vthkorade Konung Hertigh Carl / etc. hafuer lofuet och tilsagdt / at H: F: N: wil late författe vthi sitt Testamente / huru såsom Rijkzens Regeringh / hwar H. F. N. något dödheligit widhkommer för än then Högborne Furste Hertigh Gustaff Adolff komme til sine åhr / skal bliffue förestånden / och the Män som ther vthi skole bliffue brukede / nampngiffne medh annat meer / som H. F. N. kan tänckia Gudhi kan lände til åhre / och thette Konungerijke och alle thes Jnbyggere til gagn och godhe / och samme Testamente / vthi alle mätte / så ställe och ordinere / at thet skal grunde sigh opå Gudz / all werldzligh / och Sweriges beskrefne Lagh / och medh föregångne handlinger och beslut / komme öfwereens / effter som j then oprättede Arffförentingen / som här nu giord är / förmält warder. Therföre så wele wij vthöfwer samme Testamente hälle och ther til hielpe / at the må bliffwe aldeles och j alle sine Puncter effterkommet. Och effter Regementet nu således kommet är ifrå Konung Jahans manlige Lijfzarfwinger / för the orsaker skuld som förbemälte åre / och än nu ytterligere vthi then Renunciation som aff Trycket medh thet förste skal vthgå / skole bliffwe tilkenne gifue / och thet wår nådigeste Furste och Herre Hertigh Carl / etc. sampt H. F. Nides manlige Ächte lijfz-

arfwinger opdaget och tillagdt. Therföre så haffue wij nu then gamble Arffföreningen förnyet/ och in opå thenne närwarendes lägenheet rättet / effter som hon vthi Bookstafuen lydher / hwilken och medh ther förste af Trycket skal blifue publiceret och vthgå. Och ther så wore / at någon efter thenne dagh funnes / som wille anten lönligen eller oppenbarligen / göre samme Arffförening och thet Beslut som nu här giordt är / til intet / och ther emoot handle / och antingen wille komme Regementet in opå een annan Familie, så länge någon af wår nådigeste Furstes och vthkorade Konungz Hertigh Carls / etc. eller och then Högborne Furstes Hertigh Jahans lijffzarfuinger igen äre / eller och göre thet til ett Malrijke igen / ther igenom thet tilförende är kommet opå alsomstörste olycke / såsom Historierne nogsampt vthwijse / eller och vnderstode sigh at tränngie sigh fram för Konung Gustafz manlige affödhe / då hafue wij oss så samsatt och beslutet / at wij wele ther til hielpe / at then eller the / hwilke the och ware kunne / en eller flere / som then meningen hade / skole blifue som Förrädere straffede / och theres godz confiſceres och kennes vnder Cronan / och ther the hafue så stoore barn efter sigh / at the kunne haffue wettskap och wette om sådant förrädherij / och thet icke oppenbare / då skole the stå samme straff som om Föräldrerne förmält är. Men openbare the Föräldrernes otilbörlige förehaffuande / då skole the niute theres Föräldrers godz / och Föräldrerne straffes som Förrädere vthan någon gensäyelse / Men äre the öffuermager / så at the ingen wettskap ther om haffue kunne / då skole Föräldrerne miste lijff och godz och barnen blifwe widh ähren / och aff godzet så myckit Fäderne tilkommer / intet bekomma / vthan Mödernes allene / medh mindre än bewijsligit är / at hustrun medh bonden haffuer wist och giordt sigh deelachtigh aff samme förrädherske handel / och då skole the icke heller bekomme

komma något aff Möderne / vthan bådhe Fädherne och Möderne / ware vnder Cronone förfallet / Theslijkest så skole the ey heller vthi något högt kall här j Rijket warde brukede/medh mindre the serdeles niute Konungens nåder/ och thet medh theres trogne tienst emoot Konungen och Rijket åter igen förtiene eller förwärfwe kunne. Och effter H: F: M: haffuer giffuit oß tilkenna/ at the som vthi Linköping stode theres straff/så wäl som och Hogenskildh och Claes Bielker/som vthi H: F: M:des förwaringh och hächtelse äre/ haffue och ibland annat theres mishandel/ warit vthi samme mening /och ther medh omgått / at the hafue mått wende thette Rijkes Regering ifrån Konung Gustaffs manlige affödhe/twert emoot Arffföreningen/och in oppå sigh och theres effterkommande/ eller och komma Rijket aldeles til ett Walrijke igen / hwilket H: F: M: hafwer medh många skäl och Argument bewijst/ effter såsom the och vthi Linköping/therföre sakfälte bleffue/ brede widh the andre / effter som Domen och Affskeden vthwijser. Och förthenskuld begäret / at theres barn måtte ther til minnesbeta hafwa / at the aldrigh effter thenne dagh/måtte warde tagne vthi Rijkzens Rådh eller andre höge befalninger här j Rijket. Så althenstund gemeenligen skee pläger / at barnen snart förglömme theres Föräldres öffuerträdelse / medh mindre the haffue een dagheligh ihugkommelse. Therföre på thet at theres barn måghe komme ihugh thet obeständh/theres Föräldrer sigh företagit haffue/och för sådant obeständ/taghe sigh theste meere til ware/effter man aff dagheligh förfarenheet förnimmer/ at opå barnen pläger gemenligen Föräldrernes odygder ärfwas/Så haffue wij förthenskuld så beslutet/ at hwarken theres barn/som vthi Linköping rättrede bleffue/ey heller theres som nu fängne äre / skole här j Rijket bliffue tagne vthi Rijkzens Rådh eller något annat förnämligit ämbe-

te/ medh mindre the serdeles niute Konungens och Furstes-
nes nåder/ och late vppåskyne/ at the medh fult alfuar wål
mene theres Fädernesland/och theres naturlige Arfherrer/så
länge the Christeligen och wål regere. Ellieſt måge the så
länge the förhålle sigh roligen och stille/ och hielpe til at
Rijket må gå wål i hand/ blifwe vti theras Fädernesland/
och niute alle Adelige och wälfångne Privilegier. Doch
skal här medh icke ware meent/ at the skole sigh medh nå-
gon Tittel ytermere befatta/ hwilken theras Föräldrer
vthaff Konung Erich och Konung Johan förwärfwet
haffue ey heller något thet godz/som the til Frijherre ständ/
aff före:de Konunger bekommet hafwe/niute eller behålle/
til een åminnelse/ at theras Föräldrer icke hafwe kunnet
skone/vthaff hwilke the sådana gunst och nåder/ högheet
och nampn bekommit hafwe/ vthan sådant platt förgätit/
och welet framträngie sigh/ förr theras naturlige Öfwer-
heter/hwilke them aff Gudhi haffue warit förordnade/ och
för thet goda them hafwer warit bewijst/ så otacksamme
warit. Men theras arff och egit/så myckit them aff theres
Föräldrer böör at ärfwa/skole the behålla Broder broders
lutt/ och Syster systers lutt/ så många som sigh här in j
Rijket begifwe wele/ effter then Citation, som på thenne
Rijkzdagh vthgången är/ hwilken thet försumar/ hafwer
förbrutit sitt vnder Cronon/ effter som här effter följer.
Hwadh Hogenskild och Claes Bielker belangende är/ medh
ehem skal hållas såsom vthi Linköping beslutit bleff. Wij
dhere/ ändoch wår nådigeste Furste och Herre/ och wij
samptligen/ låte vthi Linköpingh/vthgå wår öpne Stäm-
ning/til alle them som aff Rijket wekne äro/ at the skulle
komma hijt in j Rijket/innan tre Termijner/som vthi sam-
me Stämning wore förmälte/ och sware til hwadh som
H. F. N. och wij kunne hafwe them at tiltale/ ther samme
wij och tilbiude oß emoot them igen/ Såsom och tilsadhe

them

ehem wår säkre och frije Leigde/ at them vthöfwer Lagh och Rätt/inter skulle/vthi någon måtte wederfares: Men så är än nu ingen aff them kommen tilstädes/ ey heller hafwe the giswit tilkenna/hwadh laghlige förfall som the hafwe/therföre the hafwe samme wår Stämning förssutrit/och likwäl liggie the ther vthe/och beskylle H: F. M. och oss/ at wij hafwe drifwit them aff landet/ och giordt them alt öfwerwäld och orätt. Så på thet at heele werlden må see/ at wij icke trachte efter theres skade och fördärf/ oanseedt at them inge nåder ytterligere wederfares borde/så hafwer H: F: M: och wij samptligen beslutet/ at wij än nu för sämie och eendrächtigheet skuld/ genom wåre öpne Edicter wele tilsäye them/ at the begifue sigh hijt in/ och så laghe/at the äre här j Rijket hoos H: F: M: tilstädes Sex Måneder effter samme wårt öpne bresz Dato, och försäkre H: F: M: och Rijket/ at the wele göre ett medh oss/ och aldrigh nu eller j framrijden/ medh ord ellier gerninger/ hemligen eller oppenbarligen handle emoot thette loflige Beslut och Föreningh som nu oprättet och giordt är/ och the som thet görendes wardhe/ the skole bekomma theres godz och egendom igen/Men the som thet icke göre/ vthan thenne wår Citation vthslå och förachte/ the skole aldrigh sedhan innen Sweriges grentzer någon fridh bekomme/ vthan hwar the kunne bliswe här in om Grentzen beslagne/ då straffes som Förrädere/och hwilken sedan them hyser och herbergerer eller til hielp kommer/med penninger eller penningz wärde/innan eller vthan landz/ eller och medh bresf och budh hesöker/ han skal achtes lijke godh medh them/ och aldrigh bafwe fredh eller hemwist innan Sweriges grentzer/och alt hans arff och egendom/ löst och fast/ ware fallet vnder Sweriges Crono. Doch skal här medh icke förståås/Jören Poße Knutson/och Jören Poße Nilsson/ sampt the som hasfue warit medh them vthi theres förrä-

derũ/ och medh them aff Rijket wekne åre / Såsom och icke heller Grefwe Erich / Grefwe Axel / Grefwe Gustaff / Johan Gyllenstierne / Erich Gyllenstierne och Axel Gyllenstierne / medh mindre än the serdeles niute wår nådige vthkorade Konungz nåder / och innan Sex Måneder sigh hijt förfoge / Ther effter the skole haffue Sex wekor dagh hår at förtröfwe / och theres saak försone: Och hwar the innan för:de Sex weker dagh / icke kunne affbedie och försone theres saak / så skal them stå öpet och frijt at drage hedhan aff Rijket igen / och sedhan skole the aldrigh haffue fredh innan Sweriges Rijkes grentzer / vthan theres godz skal kennes vnder Cronan.

Jlijka måtte haffue wij och samtyckt / at the som antingen för theres Studier / eller och til at försökie sigh j krijgh och andre saker / vthan Rijkes stadde åre / skole och bliffue kallade hijt in / och försäkre wår nådigeste Furste och Herre / oß och Rijket om theres trygheet och trogheet / och sedhan the thet haffue giordt / måge the draghe hwar them synes. Hans F: N: haffuer och loffuat och tilsagt / at the som H: F: N: förnimmer Ingenia hafwe / och kunne i framtijdhen tiene theres Föderneslandh / them wil H: F: N: hielpa / at the theras Studia skole kunne fulfölie / och sigh ytterligere i fremmande land försökie. Men hwar the thet icke göre wele / och sigh hijt in begefwe / då skole the ware lijke achtade medh the andre.

Ytterligere / effter thet wij förnimma / at wåre Fiender icke wele late sigh til några lidelige fredzmedel benägne besinne / vthan then Polniske Cantzleren haffuer vthi sinne breff til wår nådigeste Furste och Herre / sådanne medel föreslagit / som wij i alla ewigheet / icke tänckie til at wedertage och vndergå / vthan wele heller wåge thervthöfwer alt thet wij vthi thenne werlden åge. Theslijkes så åre och wår nådigeste Furstes Sendebudh (som H: F: N: i fiord effter the Pålers eigen begåren / sende åstadh / til Liflandh /

som

som wore Axel Kurck til Annula och Hendrich Horn til Ranckas/ at the skulle handle om stilleståndh och fredh) til ingen handel medh the Påler komne / vthan når the hasswe förnummet at wåre Commissarier hafwe warit förhanden/ och welet effter theres egen begåren trachtere medh them om fredh/ då hasswe the thet aldeles afslagit/ och dragit sin koos. Therföre medhan wij icke kunne wäre för them oanfechtede och niute fredh / then wij doch medh alle omliggiende Potentater gerne wele så mycket oss mögeligit är/ hålle widh macht/ vthan the Påler sielffwe hasswe krijget begynt/ och som Fiender hijt til oss sigh medh theres Konung begifwit/ Så nödges wij gripe til the medel/ ther medh wij kunne oss och Rijket emoot them försware. Och hasswe förthenskuld opå thenne Rijkzdagh eenhälleligen samtyckt och bewilget / effter som then giorde Bij afskedh vthwijser/ at wij opå Try åhr / räknandes ifrå then förste Maij nästkommende/ wele hålle extra ordinarie, j marken emoot the Påler/ eller hwadh andre Fiender / som sigh opå Rijket nödge kunne(ändoch wij ännu Gudhi skee loff aff inge wette) Nyotusend man til hest och foot / bådhe fremmande och inländske/ hwadh folck som man kan komma tilwäge/ och lust hasswe til at tiene/ och them Månadt ifrå Månadt theres richtige betalning giffwe / förvthan hwadh folck som H: F: N: aff Rijkssens åhrlige Ränte och inkompst kan komma tilwäge. Och hwar wij innan thes at the Try åhr åre vthe/ icke kunne komme til een lideligh och Christeligh fredh / då wele wij än ytteligere komme H: F: N: til hielp medh alt thet j wår förmögenheet ware kan/ Och för än wij någon tijdh wele tage Konungen j Påland eller hans affödhe igen / eller tilstädie at Sweriges Rijkes grentzer skole blifwe förminskede/ tilsättie och wäge ther vthöfwer alt ther wij äge/ Ja och sielfwe liffwet medh. Och hasswe wij som aff Krijgzfolcket äre/ bådhe Ryt-

ters

tere och Knechter/ så månge som här opå thenne Rijkzdagh hafwe tilstädes warit / bådhe för oss sielfue / såsom och på wåre Medhbröders wägne som hemme äre / oss tilbudit/ lofuet och tilsagdt/ at wij oss gerne wele bruke late / ehwar H: F: N: opå Rijksens wägne thet begärer / och oss så medh Hester / Wärior och Rustningar försörie / som thet sigh ägner och böör / och såsom ährlighe Krijgzmän förhälle/ så at Rijket skal ware ther medh tient/ och H: F: N: hafue ett åtnöye åt. Men ther någen ibland Krijgzfolcket funnes som större lust hade/ at ware hemme / än sökie Fienden och late sigh bruke / då är så af oss eenhälleligen beslutet / at the skole medh the andre Rijksens vndersåter hielpe til at vthgöre then hielp som här af oss alle bewilliget är/ at vthföre krijget medh. Och såsom wij oss nu således som bemält är/ hafwe om the förnämste Puncter samsatt och föreenet/ Så hafue wij och några andre Puncter/ som Rijket och Regementet til bestånd och thes Jnbyggiere til gagn och gode lände/ vthi betänckiende tagit/ och äre ther om och så öfwereens wordne/ och haffue eenhälleligen så beslutet/ som här effter fölier:

Först/ At ändoch vthi Stockholm bleff afftalet/ at Sweriges Lagh skulle öfwersees och Corrigeres/ och sedan then wore j alla Landzänder förkunnet och gillet / sampt medh Rijksens Recesser och Stadgar tryckies/ och då några Personer bliffue nampngiffne/ som samme arbete skulle förhänder tage / Så förnimmer man dochlijkwäl / at intet är ännu til saken aff them giordt. Hwarföre haffue wij nu åter samptyckt och beslutet/ at samme arbete skal aff några gode och förståndige Män ändeligen ställes j wercket / och medh thet förste til en godh ände vthföres/ Och skole the som ther til deputerede blifwe / komme medh thet förste til Stockholm tilstädes/ och ther opå Cronones bekostnat blifwe vnderhåldne / in til thes arbetet är bestält.

Til

Til thet Andre/ Ändoch på några framledne Herredagher är berådhslaget wordet / huru the månge olaghlige Skiutzfärder och gästninger/ ther medh vndersåterne blifwe berungede / måtte på thet fogeligeste och bäste/ at warde afskaffede / då är doch lijkwäl ther medh än til thenne tijdh icke til någen godh ände kommet / at vndersåternes tunge hafwer j then måtten kunnet blifwe afskaffet/oansedt at Öffuerheten haffuer giordt sigh ther om bekymber nogh / at bådhe medh gode Ordninger och öpne alffuarsamme Mandater beflijtet/sådant at förekomme och afskaffe. Så althenstund at samme Skiutzfärder och gästninger/löpe om åhret olijke meere än som Almogens åhrlige vthskylder / och Almogen bliffue therigenon öffuermåtton betungede och vtharmede / så at the icke förmå vthgöre theres åhrlige Skatt/Therföre så haffuer oß samptligen intet bättre medhel syntz sådanne olaghlige tunge til at afskaffe / än at Almogen måtte göre een wiß penninge hielp/ther til the sigh och godhwilleligen hafwe tilbudit/effter såsom vthi Bijafskeden bådhe om thet och annat meere finnes ware förmält. Och at sedhan skole Gästegiffwere på alle wäger sätties/och ther som icke en är nogh/ då twå/tre eller flere förordnes/effter som lägenheterne tilsäije/som alle gästninger optage/och tijt skal hwar och en/ så wäl Cronones tienere som andre/ som j landet reese/ drage och betale för sigh bådhe kost och fordenskap / effter thet Mandatz lydelse som wår nådigeste Furste och Herre ther om vthi sitt Furstendömme haffuer latet Anno &c. vthgå hwadh som Cronones eigne eller Adelens tienere tilkomme. Men andre som färdes j landet/ såsom Köpmän eller hwadh folck thet helst kan ware / the måge förlijke sigh medh Gästegiffueren som the bäst knnne. Och thr flere gäster komme til gården / än som Gästegifweren kan hyse eller herbergere/då må han them til sin näste granne wijse/

 som

som Lagh säger/ at the niuta samma rätt som Gästegiffuere. Men när Krijgzfolcket/ Ryttere och Knechter skole opfordres til Munstring/ togh eller reeser/ då skal them aff Öfuerheten giffwes Månadt eller weke penninger/ effter som lägenheeten tilsäger / och therföre skole the hwar the liggie eller framdraghe betale för sigh/ och ingen Prest eller Bonde vthan betalning gäste / Ther öfr Commissarierne som them opfordre sampt medh Krijgzbefälet skole haffue medh theres vnderhaffuende Ryttere och Knechter inseende/ så frampt the icke wele tilbörligen bliffue straffede/ hwar annorlunde skeer. Sammelunde skole och the gode Män aff Adelen/ the ware sigh innan Rådz eller vthan / när the eller theres tienere j landet drage för sigh/ såsom Cronones tienere betale/ när the til Cronones bönder komme/ och någon fordenskap haffwe wele / och förthenskuld mäge the medh theres Bönder om en hielp/ effter som the bäst kunne medh them blifue öfuer eens /handle. Och Öfuerheten eller Öfuerhetennes tienere skole theres Bönder medh inge Skiutzfärder eller omlägnings gästninger betunge / vthan för godh och redeligh betalning. Men när så hände kan/ at the gode Män som vthi Rijkzens Rådh äre / bliffwe vthi Rijkzens ärender någon wijdan wägh förskickede / då skal Öfuerheten them medh nödhtorftigh tärning förförie. Och thette haffue wij eenhälleligen om Skiutzfärder och gästninger stadget och beslutet. Befinnes någen som här emoot handler/ och antingen någon Prest eller Bonde vthan betalning gäster/ då skole Befalningzmännerne och Fogdterne sampt medh Krijgzfolcket och Almogen / som när kunne stadde ware/ tage fatt på them/ eller the samme/ the ware sigh en eller flere/ och sedhan late dom ther öffuer gå/ och straffet effterfölie vthan alle nådher/ och ingen Appellation eller opskoff haffue til Öfuerheten eller någen annan/ hwem ther helst wara kan / och ther öffuer skole

Städz-

Städthållerne/ Fougder och Befaldningzmän haffue ett flijtigt inseende / at ther medh laghligen och skäligen hålles/eller achtes för Rijksens otrogne Män / och afsätties ifrå kall och ämbete / hwar the härvthinnan ansee någen wilie eller wenskap/skyldskap/ Mångesämie / eller hwadh nampn thet helst haffua kan.

Til thet Tridie/Efter wij förnimme at thet Mandat som wår nådigeste Furste och Herre/ för någon tijdh sedan om Myntet haffuer latet vthgå / Rijket til gode/ warder vthi månge måtte öffuertrådt / Så at ändoch H: F: N: hafwer förbudit / at ingen skulle giffue för en Rijkz daler mere än Trettijo.tw Runstycken Swenskt mynt / så blifuer thz doch lijkwäl intet achtet. Therföre så hafue wij samtyckt och bewilget/at en godh Rijkz daler må gälle Trettijo sex öre/Doch skal ingen fördriste sigh widh högste straff mere therföre at giffue. Theslijkes så skal och vthi Rijket intet annat Mynt vthi handel och wandel gå och gälle / än Swenskt mynt/slagne Daler och Gull/widh thet peen som Mandatet vthwijser. Och effter wij förnimme at en part hafwe taget tilfälle/vthaff thet som vthi Mandatet ståår/ at intet annat Mynt skal gälle än Swenskt mynt/Gull och slagne Daler/twer emoot Mandatzens rätte förstånd / at truga vthaff Bönderne för theres vthlager/allene Gull och Daler. Så althenstund sådant är otilbörligit / Therföre så haffue wij stadget och beslutit/at hwilken som truger någon Bonde/at giffue sigh slagne Daler eller Gull/när han tilbiuder Swenskt mynt/och icke later sigh nöye medh thet Mynt som Bonden aff thenne benämpde trenne slagh haffuer rådh til/ Är han en Fougdte / då skal han straffes som en Tiuff och Förrädere/är thet och en aff Adelen/miste sine Adelige frijheter och privilegier. Och såsom en Rijkz Daler vthi handel och wandel skal gälle Trettijo sex öre / som nu bemält är/ Så skole och bådhe Cronones och Adelens

En Rdr gall 36 öre:

Fougöter them för så mycket vthi Almogens vthlager opbäre/och ther effter göre theres Räkenskap.

Til thet Fierde/ Effter thet här vthi Rÿket hafwer warit aff ålders tÿdh brukeligit/effter som Hiſtorierne vthwÿſe/ther om och några Stadger och Receſſer/aff framfarne Konunger/Regenter/Rijkſens Rådh och Ständer finnes ware giorde/at brede widh thet godz som vthaff Rÿket fördes / ſkulle lefreres en wiß Summa ſlagne Daler eller Silffuer til Myntet/ Så på thet at gott Mynt må komma j Rÿket/ſå haffue wÿ och nu ſamme Stadger förnyet / Så at alle Köpmän ſom handel och wandel drifwe / the ware ſigh inlänſke eller fremmandhe / ſkole medh hwarie hundrede Daler wärde vthi godz ſom the vthföre/ lefrere på Tollen Tÿe ſlagne Daler eller Tiugu lodh Silfwer/och ther före annamme ſtrax igen vthi Swenſkt mynt / effter thet ſkrådh och korn/ſom nu gängſe är/ſin fulle betalning igen/ för hwar ſlagne Daler Trettijo ſex Runſtycken / och hwart lodh Silfwer Sexton öre. Och hwilken ſom icke brede widh hwarie hundrede Dalers wärde ſå många ſlagne Daler eller Silffuer lefrerer /ſom nu bemält är /då ſkal honom bliffue förbudit at före godzet ſin koos/ Doch måge the Swenſke Borgere haffue Reſpijt til at lefrere ſamme Daler eller Silffuer på Tollen/in til thes the komme tilbake igen / och haffue theres reeſe fulländet/ då ſkole the effter hwarie Ett hundrade Dalers godz/ſom the effter Tollordningen haffue vthfördt aff Rÿket / före in j Rijket igen Nijetijo Daler j hundrade Dalers wärde/ och brede widh the Nijetijo Daler/Tÿe ſlagne Daler eller Tiugu lodh Silfwer på Tollen för tilbörligh wexel lefrere/effter then Ordning ſom för är ſagdt/ Nemligen för hwar Daler Trettijo ſex öre / och för hwart lodh Silfwer Sexton öre/Hwilken ther icke gör hafwer förbrutit förſte gången Fyretijo marck Swenſke/ annan gången godzet ſom han införer.

Til

Til thet Fempte/ Så hafue wij och stadget och beslutet/at ingen Fougdre eller Befalningzman skal hafue macht at lägge Almogen gärder / hielp eller annan tunge opå / vthan han hafuer öfuerhetennes vnderskrefue bref och vthtryckelige befalning för sigh / och hwilken som annorlunde befinnes at göre / han skal straffes såsom en Förrädere / och Almogen skole icke ware plichtige at sware honom til någon deel / som han således vthan Öfuerhetennes wettskap opålägger. Och på thet vndersåterne måge wette hwadh befalninger som Öfuerheten later til Fougdterne vthgå/ så skole the late Almogen bekomme wisse Copier af alle the bref och befalninger som the bekomme/ och läse sielfue brefuen för them.

Til thet Siette / Sammeledes hafue wij och beslutet och samtyckt / at ingen Laghman / Häredzhöfdinge/Cronenes Befalningzmän/ Adel eller några andre / vthan höge Öfuerheten sielf skal hafue macht några halssaker eller andre högmålssaker at tilgifue / igenom fingre see / nedhertysse eller förlijke / vthan late them komme för Lagh och för Rätte/och ther ransakes/slijtes och årskilies. Och hwilken som warder beslagen at annorlunde handle / han skal straffes såsom en Förrädere.

Til thet Siunde / Hwadh Mååll och Wicht / bådhe Wägh/ Pyndere/ Bißman/ Skålpund och Guldwicht tilkommer/ såsom och Jorderefning och Konungs Refft/ Så hafue wij nu såsom tilförende vthi Stockholm hemstält och wäldgifuit wår nådigeste Furste och Herre medh Rijkssens Rådh ther om at beställe / efter som Rijket och vndersåterne kan ware gagneligit och dråghligit. Och skal til hwar Landzände ett wist Mååll och een wiß Wicht förskickes / och vthi hwar Landzände en Edsworen karl tilsätties/som same Mååll och Wicht ther efter gör/hwilken för sin arbete skal taga thet som skäligt är / och efter som then

som

som hoos honom låter göre / kan blifue medh honom eens / och icke dyrke sitt arbete öfuermåtton / och thet skal icke vare flere efterlåtet / at göre Wicht eller Måål / vthan then samme allene / som ther til satter och Eedhsworen är / vthan then ther medh warder beslagen / eller annet Måål eller Wicht vthi handel och wandel bruker än thet han hafuer giordt som Eedhsworen är / deeles til en tiuff.

J lijke måtte hafue wij och samtyckt och beiaket / at Ålnen här vthi Rijket skal rättes efter Ryholms aln.

Til thet Ottonde / Efter thet Sweriges Lagh innehåller / at när Konunger wil barn sitt gifta / då äger aller Almoge ther til hielpa / och vthi saligh och höghloffligh Konung Gustafz Testamente warder förmält / at hwar Konge dotter skal bekomme til Brudhe skatt / när hon til gifte gånger / Ett hundrade Tusende Daler. Men vthi Laghen och Testamentet warder icke til thet ringaste ord förmält / huru myckit hwar efter sitt ständ ther til hielpa skal. Therföre så haffue wij opå thenne Rijkzdagh bewilget / at H: K: M: må medh Rijkzens Rådh göre ther om framdeles een Ordning / ther efter wij sedhan när thet fallet händer / doch icke förr / gerne wele hielpe / så at samme Summa som vthi Testamentet förmält warder / nämligen Ett hundrede Tusend daler bliffue full.

Til thet Nijonde / Vthi lijke måtte haffue wij och samtyckt och beslutet / at vthi hwart Härede skole wisse Ämbetzmän tilsättes / och bliffue så många som Almogen kunne nödhtorfteligen behöffue / och hwarken meere eller mindre / och the samme skole giffue Cronen åhrligen en Daler / therföre Fougderne såsom för annan Ränte skole göre rede och Räkenskap. Men the Ämbetzmän som vthi Häredet icke behöfwes / the skole drage in i Städerne / och ther boo. Sammaledes haffue wij och beslutet / at vthi alle Städher

skal

skal Klädehws ware/och tijt skal alt kläde föres och besees för än thet säls/effter som Lagh sägher.

Til thet Tijonde/ Ändoch H: F: N:des bref äre vthgångne på åthskilielige tijdher/at ingen som någon Förläning aff Cronon hade/skulle ther medh fördriste sigh behålle Tijenden/Gårder och andre owisse Partzeler/medh mindre thet wore vthi Förläningz brefwet vthtryckeligen förmält/Såsom och icke heller fridhkalle Almogen som them förlånt är/ för Skiutzfärder / försler/ och körsler/Så förnimme wij doch lijkwäl / at en part vnderstå sigh at opbäre och behålle thet ene medh thet andre. Hwarföre haffue wij här så afsagdt och beslutet / at hwilken som blifwer ther medh beslagen/at han tager mere aff Bonden/än som Förläningz brefwet vthwijser / eller och them fridhkaller vthöfuer thet som j Förläningz brefuet är efterlatet/då skal han miste samme Förläning/ och skole bådhe Hofmän och Knechter/såsom och Adelens bönder / göre theres rätte Tijende in j Kyrkeherberget/och ingen therföre ware frij/ Vthan ehwem som bliffuer beslagen / at behålle Tijenden inne medh sigh/han skal tilbörligen bliffue straffet/och skal Tijende göres så wäl vthaff thet som wäxer opå Swedelandh/såsom på Åkeren.

Til thet Ellofte/ Så haffue wij och stadgdt och beslutet/at effter alle som j Häred och Laghsagu boo / wele haffue lijke Lagh och Rätt/ och kan skee/ at then som oförmögnest är/ han kommer oftast för Ting och Rätte. Therföre så skole och alle göre Häredz och Lagmans penninger lijke vth/ så wäl Ryttere som Knechter / Torpare som half och heel besättne / och ingen ware therföre frij/som Gårdh eller heman haffuer.

Til thet Tolffte/Effter thet vthi Konung Gustafz tijd (Christeligh och högloflig j åminnelse) då är en Landzordning giord/hwilken oß är här bleffuen föreläsin/och althens

thenstund ther vthi är myckit nyttigt författet / huruledes Lagh och Rätt / så och een godh Politie vthi Rijket måtte wedh macht hållen bliffue / sampt medh annet mere som Rijket och Regementet til wälfärd och beståndh länder. Therföre haffue wij oß här så samsatt / at samme Ordning skal aff the gode Män som Lagboken öffuersee skole / och medh thet samme öffuersees / och effter thenne tijdz lägenheet rättes och förbättres / och sedhan brede widh Laghen warde publiceret och widh macht hållen.

Til thet Trettonde / Efter thet man förnimmer at mykit bedrägerij skeer medh thet Odzmundz Jern / som vtaff Rijket skepes / så at thet blifuer ille hugget / och ibland Odzmunden inslås vnderstundom j faten / Koppar / Lodh och annat / som föres aff Rijket / och intet förtolles. Theslijkes så finnes och vnderstundom en hoop stenar ware ibland Odzmunden inslagne j faten / och faten swickligen och ille giorde / therigenom Jernet blijffuer förachtet och wanwyrdet / hoos the fremmende. Therföre haffue wij samptligen för gott och nyttigt anseedt / at alt Odzmundz Jern måtte vthslås til Stånge Jern / för än thet föres af Rijket / och Borgerskapet j Städerne ther til late byggie och oprätte Hambrar / på thet then winsten som the fremmende ther af hafue / måtte ware hoos the Swenske vndersåter. Men ther Odzmundz Jern skal ändeligen föres af Rijket / då skulle Eedhsworne wräkere j Städerne tilsättes / som Jernet sampt medh en Eedhsworen Tollenär besee / för än thet infates / om thet är så hugget som thet sigh bör / och Bergz Privilegier vthwijsse / så och faten wäge och medh Stadzens märcke brenne / och ther vthöffuer äre när Odzmunden infates / så at ther medh icke någon skalckheet skeer: Och ther sedhan något bedrägerij finnes / då skole Wräkere sampt medh Tollenären j then Stadhen ther Jernet är infatet / tiltales / och therföre bliffue straffade. Vthi hwilken

Stadh

Stadh som och Eedhsworne Wråkere icke finnes wara tilsatte/tå skole Borgmästare och Rådh böta therföre / hwar gångh Fyretijo marck. Theslijkest så skole och Befalningzmännerne och Fougderne vppe widh Bergzlagherne hassua ther på gran achr / at Odzmunden bliffuer rätt huggen/ och Stånge Jernet rätt vthslaghet/effter som Bergz Privilegierne innehålle/så frampt at the icke wele som Cronones otrogne tienare bliffue straffade.

Til thet Fiortonde: Så haffue wij och här medh bewilliget och beslutet / at inge Donationer eller och gåfwor vthaff Konungerne eller Furſterne här j Rijket skee skole / medh någhre Jordegodz och liggiande Grunder/ Vthan medh sådane beskedh / at then som samme Godz bekommer / skal när någhon förandring i Regementet skeer / sökia om stadhfästelse hoos then Konung eller Furſte som j Regeringen inträdher / vppå samme godz. Theslijkest at han icke må sålia eller förpante samma godz / medh mindre han them förſt Konungen eller Furſten / tådhan the kompne äre/heembiuder. Och hwar så är/ at han som them bekommer/vthan manlige Bröſtarfwingar affaller/tå skole the falla til Cronen igen/ eller tådhan the komne äre/Och icke gåå j baak eller ſijdhe Arf. Doch om han Dottren effter sigh later / så skal Offuerheten wara plichtigh / henne medh en åhrligh Brudheskatt at afläggia. Och ther så är/at hon tagher en sådan Man / som Konungen eller Furſten kan late sigh medh åtnöija / Tå skal och samme Låhn wijdare warda förlänget in vppå honom/och bägge theres Ächte mansarfwingar.

Til the Femtonde: Andoch vthi Stockholm bleff beslutit/ Åhr etc. 1599. at halfparten aff Häredz sakören skulle Häredzhöfdingen behålla / och then andre halfparten skulle komma j Häredzkiſten / Så förnimmer man doch / at sådant Beslut är mäſt vthi alla Landsänder och

Häreder här j Rijket/vthi thet fallet intet efterkommet. Hwarföre äre wij ännu så öffuer eens wordne/ At Häredzhöfdingerne sampt medh Fougdterne/ skole ändeligen late komma j Häredzkistan then halfparten aff Häredz sakören/ som befinnes kan wara fallen sedhan samme Beslut giordes vppå Häredz deelen/ och ther skal hållas ransakning om/ efter Dombökernes lydelse och Fougdternes Räkenskaper. Ther til skole förordnas wisse Män som them öffuersee/ så at Konungen först må skee rätt/ och Häredet icke blifwer trängdt ther ifrå/ som vppå en Almenneligh Rykzdagh friwilleligen och eenhälleligen är beslutit. Hwilken Häredzhöfdinge eller Fougdte som här om icke richtigh beskedh göra kan/ skal afsättias aff sitt Häredzhöfdingz dömme och Fougdten aff sitt Fögderij/ och aldrigh wara om något Embete betrodd. Theslikeft så skole och Häredzhöfdingerne och Fougdterne hwart åhr/ när Dombökerne och Räkenskaperne inlefreres/ hwilket åhrligen widh högste straff om Iohannis tijdh skee skal/ göra beskedh hwadh som j Häredzkistan är kommet/ och ther vppå drifwa/ at när som Cronones och Häredzhöfdingens deel bliffuer giord/ at och then deel som Häredet hafwa böör/ bliffuer och vpburen/ Så frampt the icke bådhe therföre wele tilbörligen bliffua straffade/ som förbemält är/ och betala ther offuen opå/ hwadh som ther vth feelar.

Til ther Sidste: Så är och aff oß beslutet/ At hwar Rykzens lägenheet så tilsadhe och omträngde/ at wår nädigeste Öffuerheetz närwaru/ antingen vthan Landz eller innan behöfdes/ och H. K. M. för Rykzens gagn och bäste skull måste dragha vthöffuer Rykzens gräntzer: Tå skal ther medh hållas efter Stockholms Beslut/ och H. K. M. ingalunde länger bliffua borte aff Ryket/ än til Bartholomæi.

At

AT wij thenne Föreeningh frijwilligen / och onödde och otwungne giordt och samptyckt haffue / oß alle och wårt kåre Fädhernesladh til gagn och godhe / tröst och bijståndh / och then / sampt then Arffföreening som här j lijke mårte aff oß frijwilligen giord är / wele vthi alle sine Puncter / bådhe nw och j framtijdhen / effter som the vthi Bookstafwen och orden lydhe / hålla / förfächsta / förswara och fulborda / hafwe wij samptligen medh wåre eghne / Så och Städhers och Häreders Signeter / then försiglet och vnderskriffuit / Såsom och aff then Högborne Furste och Herre Hertigh Johan / Sweriges Rijkes Arffurste / Hertigh til Östergöthlandh och Daal / etc. begäret / at H. F. N. til meere kraft bredhe widh oß ther samme göra wille / hwilket H. F. N. medh beradt modh / frijwilligen / onödder och otwungen gärne giordt haffuer.
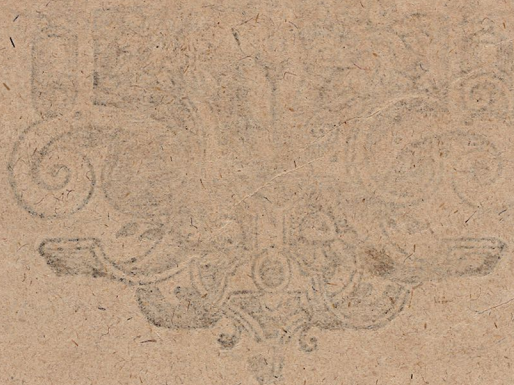
Actum Norköping / then 22. Martij / Åhrom effter Christi wår Frelsares frögdefulle Födelse / Ettusend Sexhundrede på ther Fierde.